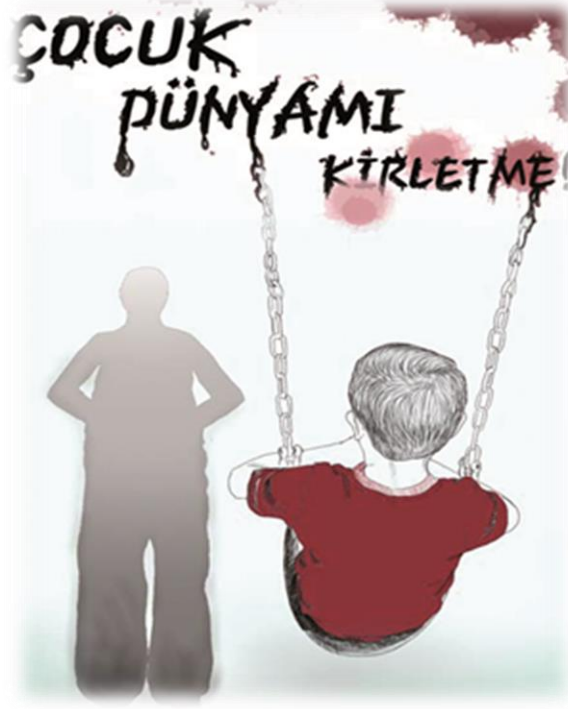

T.C TUŞBA KAYMAKAMLIĐI
TUŞBA REHBERLİK VE ARAŐTIRMA MERKEZİ
MÜDÜRLÜĐÜ

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARINI ÖNLEME
ÇALIŐMALARİ PROJESİ

Tuşba Rehberlik Araőtirma Merkezi

KASIM-2020

PROJENİN AMACI

Tuşba, Gürpınar, Özalp ve Saray ilçelerinde görev yapan rehber öğretmenlerimiz ile birlikte idareci, öğretmen, servis şoförleri ve aileleri; ihmal ve istismar ile ilgili bilgilendirme, konu ile ilgili neler yapılabileceği, ihmal ve istismara maruz kalmanın ya da tanık olmanın olası etkileri ve yasal boyutu hakkında bilinçlendirmektir. Tüm bunları yapmaktaki asıl amaç ulaşabildiğimiz yerlerde ihmal/istismar vakalarını en aza indirmek, gerçekleşen olayların ise açığa çıkmasının önemini belirtmek ve bu bilinci yerleştirmektir. Projenin gerçekleşmesi ve amacına ulaşması; ilgili tüm kişi ve kurumların destek olması, üzerine düşeni yapması, kısacası birlik olmasıyla gerçekleşebilir.

PROJENİN HEDEFLERİ

- Tuşba, Gürpınar, Özalp ve Saray ilçelerinde görev yapan tüm okul psikolojik danışmanları ve okul idarelerini ihmal ve istismar konusunda bilgilendirmek yasal yükümlülüklerini hatırlatmak,
- Anne-babalara ihmal ve istismar konularında bilgi vermek,
- Anne-babaları ihmal ve istismar konularının hukuki boyutları konusunda bilgilendirmek,
- Anne-babaları çocuklarına mahremiyet eğitimini ve hayır diyebilme becerisini kazandırmak adına neler yapabilecekleri konusunda bilgilendirmek,
- Tuşba, Gürpınar, Özalp ve Saray ilçelerinde taşınmalı eğitim kapsamında görev yapan servis şoförlerini ihmal ve istismar konularının hukuki boyutları konusunda bilgilendirmek,
- Tuşba, Gürpınar, Özalp ve Saray ilçelerinde ihmal ve istismar vakalarının son bulmasına katkı sağlamaktır.

PROJENİN DAYANAKLARI

Anayasamızın 41. Maddesi'nde Ailenin Korunması başlığı altında ifade edilen "... Devlet ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocuğun korunması için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar" ve yine Anayasamızın 42. Maddesi ise çocukların eğitim ve öğrenim hakları ile ilgilidir ve "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz" ifadesi ile çocukların korunması ile eğitim ve öğrenim hakkı anayasal güvence altına alınmıştır. 4721 Sayılı Türk

Medeni Kanununun 346. maddesinde “Çocuğun menfaati ve gelişmesi tehlikeye düştüğü taktirde ana ve baba duruma çare bulamaz veya bunla gücü yetmezse hakim, çocuğun korunması için uygun önlemleri alır” denmektedir. Yasanın 348. maddesi ise ailenin velayetinin nasıl kaldırılacağını hükme bağlamıştır. Yasa maddesinde “Çocuğun korunmasına ilişkin diğer önlemlerden sonuç alınamaz ya da bu önlemlerin yetersiz olacağı önceden anlaşılırsa, hakim aşağıdaki hallerde velayetin kaldırılmasına karar verir” denmektedir. Bu hallerin ne olduğunu da belirten Yasa Maddesinin 2. fıkrasında “Ana ve babanın çocuğa yeterli ilgiyi göstermemesi veya ona karşı sorumluluklarını ağır biçimde savaqlaması” cümlesine yer vererek çocuğun olası ihmal ve istismar davranışlarından korunması amaçlanmış ve çocuk haklarının devlet tarafından güvence altına alındığını ortaya koymuştur. Ayrıca Çocuk İhmal ve İstismarı konusu 5237 Sayılı Türk Ceza Yasası'nın birçok maddesinde ele alınmıştır. Tüm bu maddelere, hukuki ve vicdani sorumluluklarımıza istinaden bu projeyi yürütme kararı alınmıştır.

HEDEF KİTLE

Tuşba, Gürpınar, Özalp ve Saray ilçelerinde öğrenim gören öğrencilerin velileri başta olmak üzere, öğrenim çağında çocuğu bulunmayan anne-babalar ve yetişkinler de eğitimlerimize davet edilecektir. Aynı zamanda ilçelerimizde görev yapan okul psikolojik danışmanları, idareci, öğretmen ve servis şoförlerine de proje kapsamında eğitim verilecektir.

İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURUMLAR

Mahalle/köy muhtarları, ulusal ve yerel basın, Tuşba, Gürpınar, Özalp ve Saray ilçelerindeki tüm okullar, İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri, İlçe Emniyet Müdürlükleri.

PROJENİN GEREKLİLİĞİ

Çocuk istismarı bir çocuğa bir yetişkin tarafından fiziksel ya da psikolojik olarak kötü davranılmasıdır. Ayrıca çocuklara kötü muamele, çocuk istismarı ve ihmal ile çoğu zaman aynı anlama gelir. Dünya Sağlık Örgütü çocuk istismarını şöyle tanımlar: *"Çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz etkileyen, bir yetişkin, toplum ya da devlet tarafından bilerek ya da bilmeyerek uygulanan tüm davranışlar çocuğa kötü muameledir."*

Bu istismar ve ihmalin açıklanması konusunda birçok ülke yönetimi kendi yasal tanımını yapmıştır, nelerin çocuklara kötü davranma olarak

tanımlanacağına kendi yasa ve ceza kanunlarında değinilir. 2 Eylül 1990 tarihinde yürürlüğe giren Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre; "Ulusal yasalarca daha genç bir yaşta reşit sayılma hariç, 18 yaşın altındaki her insan çocuk sayılır".

Cinsel istismara maruz kalan çocukların yaşa göre dağılımları incelendiğinde; %30'unun 2- 5, %40'ının 6-10, %30'unun 11 - 17 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bir başka deyişle olguların %70'ini küçük yaş grubu oluşturmaktadır.

Dünyada çocuk istismarı %1 ila %10 arasında değişirken, Türkiye'de bu oran %10 ila %53 arasındadır. Türkiye'de tahmin edilen çocukluk çağı cinsel istismarı 3 kız çocuğundan biri, 5 erkek çocuğundan biri şeklindedir.

Türkiye genelinde ihmal ve istismar konularında –özellikle istismar- çok sayıda haber izliyoruz. Her geçen gün sayısı artan bu olayların ne yazık ki cezai yaptırımlarla tamamen önüne geçilemiyor. Basına yansımayan, görmediğimiz/duymadığımız çok sayıda olay yaşandığından emin olmakla birlikte yalnızca haberlerde gördüğümüz kadarı için bile harekete geçmek istiyoruz. Özellikle eğitim kurumlarında görev yapan kişilerin bu konularda bilinçlenmesi, yasal yükümlülüğünü bilmesi ve bu yönde hareket etmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Anne-babalar başta olmak üzere tüm yetişkinlerin sorumluluğu altında olan bu konuda herkesin üzerine düşen görevi yerine getirmesi için öncelikle vicdani sonrasında hukuki anlamdaki yükümlülüğünü bilmesi gerekmektedir. Bizler de iş birliği yaptığımız kurumlarla birlikte yetişkinlere bu yükümlülüklerini anlatmak istiyoruz.

BEKLENEN SONUÇLAR

Öncelikle okul idarecilerinin ihmal/istismar konusunun; “*üzeri kapatılması gerek*” ya da “*okulun adını çıkaracak bir olay*” düşüncesinden uzak bir konu olduğunu anlamalarını ve yasal sorumluluklarını yerine getirmelerini bekliyoruz.

Öğretmenlerimizin bu konuda daha bilinçli olmasını, hem bildirme yükümlülüklerini bilmelerini hem de olaya yaklaşım biçimlerinin değişmesini, böyle bir olayla karşılaştıklarında adım adım ne yapmaları gerektiği konusunda bilgilenmelerini ve gereğini yapmalarını bekliyoruz.

Anne babalar başta olmak üzere tüm yetişkinlerin çocuklar üzerindeki sorumluluklarını öğrenmelerini bekliyoruz.

Aileler istismar konusunda basına yansıyan haberlerle olayın ciddiyetini biraz da olsa bilirken, ihmal konusunda çocuklarına verdikleri zarardan çok fazla haberdar olduklarını düşünmüyoruz. Ve hatta davranışlarının ihmale girdiğini bilememeleri dahi olası bir durumdur. Bu anlamda aileler; yalnızca istismarın değil, ihmalin de ciddi sonuçlar doğurabileceğini, hangi durumların ihmal kapsamına girdiğini bilecekler.

TEMEL FAALİYETLER

İlk olarak Tuşba, Gürpınar, Özalp ve Saray ilçelerinde görev yapan tüm okul psikolojik danışmanları ve idarecilere ayrı gruplar halinde Tuşba MEM tarafından belirlenecek konferans salonunda ya da online olarak ihmal/istismar eğitimi verilecektir. Eğitimin içeriğinde ihmal/istismar kavramlarının yanı sıra, bu tip vakalarla karşılaştıklarında yükümlülüklerinin neler olduğunu ve izlenmesi gereken adımları içeren bilgiler sunulacaktır. Yasal yükümlülükler konusunu anlatması için avukat veya polis görevlendirilecektir.

Veli eğitimi kapsamında ilçe merkezlerinde okul psikolojik danışmanların işbirliği ile seminer oturumları düzenlenecektir. Yetişkinlerin çağırılması konusunda okul idareleri ve muhtarlarla işbirliğine gidilecektir.

Servis şoförlerinin eğitimi kapsamında avukat/polis ile birlikte İlçe MEM'ler tarafından belirlenecek konferans salonlarında seminer düzenlenecektir.

Tüm seminerler için ayrı ayrı broşürler hazırlanarak katılımcılara dağıtılacaktır. Çocukların eğitimi kapsamında Etkinlik Kitapçığı hazırlanarak paylaşımına açılacaktır.

FAALİYET TÜRLERİ

- Toplantı
- Seminer
- Bilgilendirme broşürleri hazırlanması
- İdareci/öğretmen, veli ve servis şoförleri bilgilendirme sunu ve kitaplarının hazırlanması
- Mahremiyet eğitimi ve hayır diyebilme becerisini geliştirme kapsamında etkinlikler kitabının hazırlanması